

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/208/2022
Identifikačné číslo spisu:	5620201761
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5620201761.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne O. W., U. O., D. Dr. V. Z. XXXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Jiřím Martausom, Liptovský Mikuláš, Ul. 1. mája 113/9, proti žalovanej Slovenskej kancelárii poisťovateľov, Bratislava, Bajkalská 19B, IČO: 36 062 235, zastúpenej spoločnosťou Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o zaplatenie náhrady škody 34 853 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 21C/25/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. apríla 2022 sp. zn. 11Co/5/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 28. apríla 2022 sp. zn. 11Co/5/2022 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 19. októbra 2021 č. k. 21C/25/2020-86 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 27 360 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti konanie zastavil a žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57 %.

1.1. V súvislosti s pasívnou vecnou legitímáciou prvostupňový súd uviedol, že z prechodného ustanovenia § 28 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. [v znení účinnom v čase vyhlásenia tohto rozsudku (ďalej len „zákon o PZP“)] vyplýva, že právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov. Žalobkyňa si v tomto konaní uplatňovala nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vyplývajúceho z poškodenia zdravia, ktoré u nej vzniklo až dodatočne, v roku 2018 (hoci bolo spôsobené dopravnou nehodou z 20. júna 1995), a to na základe lekárskeho posudku zo 17. júla 2018, v rámci ktorého jeho autorky konštatovali, že posudok nebolo možné podať skôr. Z uvedeného prvostupňový súd vyvodil, že ku vzniku práva poistených (F. C. a A. T.) na to, aby poisťovateľ za nich nahradil poškodenej žalobkyni nárok na náhradu tejto škody na duševnom zdraví (podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP), ako aj ku vzniku práva poškodenej žalobkyne uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, vznikli až v roku 2018, a teda bolo možné mať za

to, že právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (vo vzťahu k škode na duševnom zdraví žalobkyne uvedenej v žalobe), ktorých obsahom boli uvedené práva, vznikli až v roku 2018, teda po 1. januári 2002, a preto sa podľa § 28 ods. 2 zákona o PZP na nich nevzťahujú doterajšie právne predpisy (vyhláška Ministerstva financií SR č 423/1991 Zb.), ale zákon o PZP, vrátane jeho § 15 upravujúceho priamy nárok poškodeného voči poisťovateľovi, ktorým sa vzhľadom na ustanovenie § 28 ods. 3 zákona o PZP stala žalovaná.

1.2. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že posudzované poškodenie duševného zdravia tu bolo prítomné už v čase predchádzajúcich lekárskeho posudkov z roku 1996 a 2003 prvostupňový súd uviedol, že z obsahu lekárskeho posudkov z roku 1996 a 2003 vyplýva, že (v čase ich vydania) boli zistené a obodované len vážne mozgové poruchy po poranení mozgu, resp. vážne následky po poranení mozgu, teda v zásade len poškodenia mozgového, t.j. neurologického, telesného charakteru (a nie aj duševného charakteru), a preto ak sa v psychiatrickom lekárskom posudku zo 17. júla 2018 uvádzajú diagnózy ako postkontúzny syndróm a ďalšie diagnózy výlučne psychiatrického charakteru (zahrňujúce bludy, halucinácie, výkyvy nálad a pod.) nemožno ich stotožňovať s poškodením zdravia konštatovaným v lekárskeho posudkoch z roku 1996 a 2003.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 28. apríla 2022 sp. zn. 11Co/5/2022 zmenil prvostupňový rozsudok vo výroku, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 27 360 eur tak, že žalobu zamietol, vo zvyšnej časti ponechal prvostupňový rozsudok za nedotknutý a vyslovil, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania.

2.1. Odvolaciu námietku žalovanej spočívajúcu v nedostatku pasívnej vecnej legitímácie odvolací súd vyhodnotil ako dôvodnú. V tejto súvislosti uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala nahradenia škody priamo voči Slovenskej kancelárii poisťovateľov titulom práva zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu, ktorá jej bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla pred dňom 1. januára 2002. Po odcitovaní ustanovenia § 28 ods. 2 zákona o PZP uviedol, že toto ustanovenie určuje (iba to), podľa ktorého predpisu sa majú posudzovať práva a povinnosti zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vzniknuté do 31. decembra 2001. Rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 ustanovovala vyhláška č. 423/1991 Zb., ktorá bola následne zrušená zákonom O PZP. Podľa tejto vyhlášky právo na plnenie zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla mal voči poisťovni poistený, tento bol účastníkom poistno-právneho vzťahu s poisťovňou; poškodenému vo vzťahu k poisťovni právo na plnenie (náhradu škodu) priamo nevznikalo. Poškodený bol oprávnený prípadný nárok na náhradu škody uplatniť len proti tomu, kto mu spôsobil škodu, t.j. škodcovi a poisťovňa poskytla poistné plnenie poškodenému výlučne za poisteného a voči poškodenému nemala žiadne povinnosti. Iba poistený mal právo, aby poisťovňa za neho uhradila škodu poškodenému z titulu existujúceho poistno-právneho vzťahu. K dopravnej nehode, následkom ktorej mala žalobkyni byť spôsobená škoda, došlo dňa 20. júna 1995, a preto možno súhlasiť s názorom žalovanej, že práva a povinnosti vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa so zreteľom na dátum škodovej udalosti posudzujú podľa vyhlášky č. 423/1991 Zb. Podľa názoru odvolacieho súdu potom rozhodný pre posúdenie, akými právnymi predpismi sa riadi daný právny vzťah, je okamih, kedy došlo k samotnej škodovej udalosti (v danom prípade dopravná nehoda zo dňa 20. júna 1995) a nie je rozhodné, kedy vznikol samotný škodlivý následok. Podľa názoru súdu vznik ďalšieho škodlivého následku (popri už predchádzajúcich existujúcich škodlivých následkoch) je iba zmenou obsahu už existujúceho zodpovednostného právneho vzťahu, ktorý vznikol na základe škodovej udalosti. Svoju právnu argumentáciu oprel aj o ustanovenie § 2 ods. 1 OZ, podľa ktorého občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája. Medzi iné právne skutočnosti možno zaradiť aj protiprávne úkony spočívajúce v porušení deliktuálnej právnej povinnosti tak, ako to bolo aj v prejednávanom prípade. Aj z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah vzniknutý zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vznikol už na základe protiprávneho úkonu, a teda je potrebné ho subsumovať pod ust. § 28 ods. 2 zákona o PZP. Toto zákonné ustanovenie je všeobecným prechodným ustanovením (obdobným početným prechodným ustanoveniam, vychádzajúcim zo zásady nepravnej spätnej pôsobnosti novej právnej úpravy, sledujúcim ochranu nadobudnutých práv), a teda je v zásade neprípustné, aby sa podľa nových ustanovení

posudzoval vznik právnych vzťahov, ktoré vznikli za platnosti doterajšieho práva.

2.2. V nadväznosti na vyššie vyslovený záver (majúci vplyv na posúdenie pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v prejednávanej spore), odvolací súd ďalej upriamil pozornosť na skutočnosť, že právna úprava nároku poškodeného voči poisťovni je vo vyhláske č. 423/1991 Zb. v porovnaní s úpravou zákona o PZP odlišná. Podľa vyhlásky č. 423/1991 Zb. právo na plnenie zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má voči poisťovni poistený (§ 3 ods. 1 vyhlásky), lebo tento je účastníkom v poistno-právneho vzťahu s poisťovňou a poškodenému vo vzťahu k poisťovni právo na plnenie (náhradu škody) priamo nevzniká. Poškodený je oprávnený si prípadný nárok na náhradu škody uplatniť len proti tomu, kto mu spôsobil škodu (škodcovi). Poisťovňa poskytne poistné plnenie poškodenému výlučne za poisteného a poisťovňa voči poškodenému nemá žiadne povinnosti, nakoľko iba poistený má právo, aby poisťovňa za neho uhradila škodu poškodenému z titulu existujúceho poistno-právneho vzťahu. Zodpovednostný vzťah vzniká len medzi poškodeným a tým, kto mu spôsobil škodu. Náhradu platí síce poisťovňa poškodenému, avšak poškodený nemá právo na plnenie proti poisťovni s výnimkou prípadov uvedených v ust. § 3 ods. 4 vyhlásky (t.j. v prípade smrti poisteného alebo zániku právnickej osoby), ďalej v ust. § 8 vyhlásky (t.j. vtedy, ak sa nezistila osoba zodpovedná za škodu na území SR) a napokon v ust. § 9 ods. 2 vyhlásky (t.j. vtedy ak poisťovňa po skončení vyšetrenia a dohodnutí výšky náhrady škody s poškodením alebo po obdržaní právoplatného rozhodnutia o výške náhrady škody podľa § 9 ods. 1 vyhlásky písomne odmietla poškodenému nahradiť škodu alebo jej časť). Na základe uvedeného, keďže v spore nebol preukázaný ani jeden z dôvodov zakladajúcich podľa vyhlásky č. 423/1991 Zb. priamy nárok poškodeného voči poisťovni a žalobkyňa v spore nevyvodzovala pasívnu legitímáciu žalovanej z právneho vzťahu zodpovednosti za škodu (ani len netvrdila, že by jej žalovaná škodu spôsobila), odvolací súd dospel k záveru o nedostatku vecnej legitímácie na strane žalovanej.

2.3. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %, keďže bola v spore v celom rozsahu úspešná.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, a to podľa § 421 ods. 1 písm. a) eventuálne písm. b) CSP. Navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnutý odvolací rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V podstatnom namietala interpretáciu ustanovenia § 28 ods. 2 zákona o PZP zo strany odvolacieho súdu tvrdiac, že „prvkami právneho vzťahu je okrem jeho subjektov a objektu aj obsah, teda práva a povinnosti subjektov. Právo na náhradu škody a tomu zodpovedajúca povinnosť škodu nahradiť vznikne až momentom vzniku škody, nestačí len možnosť vzniku škody alebo hrozíaca škoda“. A keďže v danej veci žalobkyňa vznikla škoda a na jej základe aj právo domáhať sa jej náhrady až v roku 2018 s poukazom na ustanovenie § 15 ods. 1 zákona o PZP bola oprávnená uplatniť si svoj nárok proti žalovanej. K dovolacím rozhodnutiam, na ktoré poukazovala žalovaná uviedla, že tieto riešili inú situáciu, keď k naplneniu všetkých prvkov právneho vzťahu a teda k ich vzniku došlo pred 31. decembrom 2001 respektíve riešili prechod práv a povinností nesprávne žalovaného subjektu po podaní žaloby.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol. Poukázala na správne právne závery odvolacieho rozsudku. Ďalej v podstatnom zopakovala jej predsúdnú argumentáciu, že právny vzťah, v tomto prípade zodpovednostný právny vzťah, na základe ktorého si žalobkyňa môže uplatňovať náhradu škody vznikol na základe protiprávneho úkonu škodcu a teda okamihom, kedy došlo k dopravnej nehode, t.j. dňa 20. júna 1995. Poukázala na dovolacie rozhodnutia (3Cdo/38/2005, 3Cdo/219/2004).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a tiež dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (písm. a)) resp. ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b)).

7.1. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

7.2. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnou (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

8. Najvyšší súd aj s použitím interpretačného pravidla uvedeného v čl. 11 ods. 1 Základných princípov a § 124 ods. 1 CSP ustálil, že dovolateľka v kontradikcii k nosným právnym záverom odvolacieho súdu, namietala nesprávne právne posúdenie pasívnej vecnej legitimácie, keď odvolací súd vychádzal z názoru, že v danej veci nemohla žaloba smerovať proti žalovanej (vychádzajúc pritom z vyhlášky Ministerstva financií SR č. 423/1991 Zb., pozn.), keďže priamy nárok poškodeného proti poisťiteľovi nevyplýval z ustanovenia § 3 ods. 4, § 8 ani § 9 ods. 2 citovanej vyhlášky.

9. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi ...

9.1. Podľa § 28 citovaného zákona právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov (ods. 2). Práva a povinnosti Slovenskej poisťovne, a. s., vzniknuté zo zákonného poistenia prechádzajú 1. januára 2002 na kanceláriu ... (ods. 3).

10. Podľa § 3 ods. 4 vyhlášky Ministerstva financií SR č. 423/1991 Zb. v prípade smrti poisteného alebo zániku právnickej osoby má poškodený priamo voči poisťovni právo, aby mu škodu nahradila v tom istom rozsahu, v akom by mu ju bola povinná nahradiť za poisteného, keby zostal nažive alebo keby právnická osoba nezanikla.

10.1. Podľa § 8 ods. 1 citovanej vyhlášky ak sa nezistila osoba zodpovedná za škodu na zdraví alebo usmrtením spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na území Slovenskej republiky, má poškodený priamo proti poisťovni právo, aby mu túto škodu nahradila.

10.2. Podľa § 9 ods. 2 citovanej vyhlášky dňom, keď poisťovňa písomne odmietla poškodenému nahradiť škodu alebo jej časť, môže poškodený uplatniť svoje nároky na príslušnom súde aj proti poisťovni.

11. Odvolací súd v posudzovanej veci akceptoval primárnu odvoláciu námietku žalovanej o nedostatku (jej) pasívnej vecnej legitimácie. V tejto súvislosti v podstatnom uviedol, že k dopravnej nehode, následkom ktorej mala byť žalobkyni spôsobená škoda, došlo dňa 20. júna 1995, pričom z prechodných ustanovení zákona o PZP (§ 28 ods. 2) vyplýva, že v takom prípade sa malo postupovať podľa vyhlášky Ministerstva financií SR č. 423/1991 Zb., ktorá právna úprava predchádzala zákonu o PZP (tento bol účinný od 1. januára 2002). Podľa uvedenej vyhlášky mohla žalobkyňa (poškodená) priamo žalovať poisťiteľa iba v prípadoch uvedených v ustanovení § 3 ods. 4, § 8 a § 9 ods. 2 citovanej vyhlášky (body 10. až 10.2.) a pretože žiadny z týchto dôvodov nebol v spore preukázaný odvolací súd dospel k záveru o nedostatku vecnej legitimácie na strane žalovanej (pozri body 7. a 8. odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

12. V podobných právnych súvislostiach, ale v inej veci v minulosti žalovaná v dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. augusta 2013 sp. zn. 13Co/256/2012 už namietala (jej) nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Žalovaná vtedy dôvodila, že k dopravnej nehode, následkom ktorej bola žalobcovi spôsobená škoda, došlo dňa 21. mája 1993 a preto nemohol byť na vec aplikovaný zákon o PZP, ale vyhláška Ministerstva financií SR č. 423/1991 Zb. z ktorej však nebol preukázaný priamy nárok poškodeného voči poisťovní. Najvyšší súd rozsudkom z 31. mája 2017 sp. zn. 6Cdo/490/2015 toto dovolanie zamietol. K dovolacej námietke žalovanej „podľa ktorej odvolací súd nesprávne posúdil jej pasívnu legitímáciu, lebo na vec neprípustným spôsobom aplikoval novú právnu úpravu účinnú od 1. 1. 2002, hoci k vzniku zodpovednosti za škodu došlo 21.5.1993 treba uviesť, že zákon č. 381/2001 Z. z. účinný od 1. 1. 2002, ktorý zrušil a nahradil vyhlášku č. 423/1991 Zb. opustil (aj pod vplyvom európskeho práva) pravidlo, podľa ktorého poškodený nemal zásadne oprávnenie na plnenie proti poisťovni (§ 7 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb.). V prechodnom ustanovení § 28 ods. 2 citovaného zákona sa síce uvádza, že právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov, no pri jeho výklade treba vychádzať zo skutočnosti, že predtým platná právna úprava poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla dôsledne rozlišovala právne vzťahy medzi poisteným (škodcom) a poškodeným, medzi poisteným a poisťovňou a medzi poisťovňou a poškodeným. Obsahom tejto právnej úpravy boli predovšetkým poistnoprávne vzťahy medzi poisťovateľom a poisteným. Pokiaľ ide o ustanovenie § 7 ods. 1 vyhlášky č. 423/1991 Zb. predmetom jeho úpravy bolo pravidlo, ktoré sa týkalo (ne)možnosti poškodeného svoj nárok uplatniť proti poisťovni. Zmenou tohto pravidla zákonom č. 381/2001 Z. z. v tom zmysle, že poškodený s účinnosťou od 1.1.2002 má oprávnenie svoj nárok na náhradu škody uplatniť priamo proti poisťovateľovi a jeho použitím aj na poistné udalosti vzniknuté pred 1.1.2002, sa žiadnym spôsobom nezasahuje do už dovtedy nadobudnutých práv a povinností poškodeného a poisťovne. Zmena tohto pravidla v podstate zlepšuje pozíciu poškodeného uspokojiť svoje nároky na náhradu škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Svojou povahou tu medzi poškodeným a poisťovňou ani nejde o právny vzťah, ktorý by sa mal spravovať podľa doterajších predpisov. Dovolací súd dospel preto k záveru, že citované prechodné ustanovenie na právnu úpravu týkajúcu sa (ne)priameho nároku poškodeného proti poisťovni, nedopadá. Takýto výklad nie je podľa dovolacieho súdu v rozpore so zásadou zákazu spätného pôsobenia právnych predpisov a ani s princípom právnej istoty, lebo aplikáciou ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. aj na poistné udalosti, ktoré vznikli pred 1.1.2002, nedochádza neprípustným spôsobom k zásahu do už nadobudnutých práv a povinností poškodeného a poisťovne. Práve opačný výklad by znamenal znevýhodnenie postavenia poškodeného, ak k poistnej udalosti došlo pred 1. 1. 2002 ... Na základe uvedeného možno uzavrieť, že ak v preskúmvanej veci odvolací súd (aj súd prvej inštancie) rozhodoval v jej merite až po 1.1.2002, posúdil správne otázku oprávnenia poškodeného (žalobcu) uplatniť svoje nároky na náhradu škody priamo proti poisťovni (žalovanej 1/) už podľa platnej právnej úpravy v čase rozhodovania, t. j. podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.“.

12.1. Dovolací súd vyložil ustanovenie § 28 ods. 2 zákona o PZP aj v iných veciach. Napr. v rozhodnutiach z 31.marca 2005 sp. zn. 2Cdo/202/2004, či z 31. marca 2022 sp. zn. 5Cdo/18/2020 dovolací súd uviedol, že uvedené ustanovenie, podľa ktorého právne vzťahy vzniknuté zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001 sa spravujú podľa doterajších predpisov, je všeobecným prechodným ustanovením (obdobným početným prechodným ustanoveniam vychádzajúcim zo zásady nepravej spätnej pôsobnosti novej právnej úpravy - porovnaj napr. § 868 OZ) sledujúcim ochranu nadobudnutých práv a je zásadne neprípustné, aby sa podľa nových ustanovení posudzoval vznik právnych vzťahov, ktoré vznikli za platnosti doterajšieho práva. Predmetné prechodné ustanovenie teda ustanovuje, že podľa ktorého predpisu sa má posúdiť obsah právnych vzťahov (práva a povinnosti) vzniknutých zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla do 31. decembra 2001. Neustanovuje (a logicky ani tak robiť nemôže), aby sa prípadný prechod alebo prevod práv a povinností vzniknutých zo zákonného poistenia a účastníctvo v konaní tiež spravoval podľa doterajších predpisov. Dovolací súd v tejto veci vyslovil, že výklad presadzovaný v danej veci odvolacím súdom, (ktorý nerozhodol o zmene účastníka podľa § 92 ods. 2 OSP majúť za to, že také rozhodnutie v danej veci neprichádza do úvahy, keďže

predmetný právny vzťah účastníkov treba posúdiť podľa doterajších právnych predpisov, teda predpisov platných pred nadobudnutím účinnosti zákona PZP, a to včítane účastníctva v konaní) popiera zákonné účinky právnych skutočností, s ktorými právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná a tak v podstate neprípustne vylučuje účinky ďalšieho, vyššie citovaného, prechodného ustanovenia.

12.2. Vo veci najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/151/2009 žalobkyňa žalobou, ktorú podala po 1. januári 2002, uplatnila priamo voči Slovenskej poisťovni, a. s. právo zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu, ktorá jej bola spôsobená dopravnou nehodou dňa 6.9.2001, pričom išlo o nároky zvýšenia základného bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia nad rámec stanovený v § 7 ods. 2 vyhlášky č. 423/1991 Zb. Aj v tomto prípade dospel dovolací súd k názoru, že dňom 1. januára 2002 povinnosť prešla na Slovenskú kanceláriu poisťovateľov a Slovenská poisťovňa, a. s. (resp. Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s.) už v žiadnom prípade nemohla byť od 1. januára 2002 pasívne legitimovaná.

13. Z uvedených právnych záverov dovolacieho súdu (predovšetkým 6Cdo/490/2015) - s ktorými sa vec prejednávajúci senát stotožňuje - vyplýva, že dovolanie žalobkyne je prípustné a zároveň dôvodné, rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky pasívnej vecnej legitimácie žalovanej, a preto dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

14. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.